

ئەو ئەم ئەنجامەى تێدا پێشبینى دەكرێت:

ئا - دەولەتە یەكگرتووەكە تەنیا بۆى هەیه چالاکى دپهلۆماسى هەبێت.

ب- دەولەتى نێوهندى بۆى هەیه پەيمانى دەولەت مۆرىكات و دەولەتە ئەندامەكان و حكومهتەكان بەرپرسيارن بەرامبەر بەو پەيمانه.

ج- دەولەتى نێوهندى بۆى هەیه جارى شەركردن بدات و دەبێت هەموو دەولەتە یەكگرتووەكان بەشدارى لەو شەرهدا بكەن.

٣ - بەرپرسيارى دەولەتییى، دەگەرپتەوه بۆ دەولەتى نێوهندى.

٤ - دەستورى دەولەتە یەكگرتووەكە، پێوهندى نێوان هەرىتمەكان رێك و پێك دەكات لەگەڵ حكومهتە نێوهندییهكەدا.

دەولەتى فیدرالى

بەدوو رێگە پێكدیت!

ئا - لە ئەنجامى رێككەوتنى چەند دەولەتێكى سەرپهخۆ.

ب - لە ئەنجامى جیاپوئەوهى هەرىتمەكان.

١ - جیاپوئەوهى هەرىتمەكان لە یەكگرتنەكەدا و گۆرپنى بۆ دەولەتێكى سەرپهخۆ لە ئەنجامى شەرى نێوخۆیى، یان بزوتنەوهى شۆرشگێرى.

٢ - یەكگرتن بە گۆرانى دەولەتەكە دیتەكایهوه و، دەولەتێكى رۆتىنى پێكدیتى كە هەرىتمەكان تەنیا دەبنە یەكەیهكەى كارگێرى و هیچ سەرپهخۆییهكیان نامێنن.

دەستەى نێوهندى

لە دەولەتى فیدرالىدا!

١ - دەسەلاتى یاسادانانى فیدرالى!

ئەم دەسەلاتە لە دوو ئەنجومهن پێكدیت: یەكەمیان، بریتیه لە نۆتەرى هەرىتمەكان و، هەر یەكەیان نۆتەرىك، یان دوو نۆتەرى دەبێت. بەمجۆرە یەكسانى یاسایی لەنێو ئەندامانى فیدرالییهكاندا دەچەسپن و هەندى دەستورى فیدرالى لەبیربواوهرى یەكسانى دووردهكەوتتەوه، لەنێو ئەنجومهنى فیدرالییهكەدا وەك دەستورى یەكگرتنى ئەلمانیا لەسالى ١٨٧١ ی زاینى.

بەلام ئەنجومهنى دووهم، لە تاكە هەلدەبژێردریت بە سیفەتى ئەوهى كە گەلى هەرىتمە یەكگرتووەكان، ئەمەش وەكو دەولەتى پەرلەمانى و دەولەتى ئاسای وەهایه و، نۆتەرانى هەرىتمەگەرەكان، ژمارەیان زیاتر دەبێت لە نۆتەرانى

هەرىتمەبچووكەكان. ئەمەش ئەوه دەگەیهنێ كە یەكسانى نابیت لەنێوان ئەندامانى هەرىتمە یەكگرتووەكاندا. ناوى ئەم دوو ئەنجومهنى باسمان كرد، بەپێى جیاوازی دەستورى یەكگرتنەكە دەگۆردریت. هەندى دەستور، ئەنجومهنى هەموو گەلان ناودەبێت: (ئەنجومهنى نزم). هەندىكى دیکە پێى دەلێت: (ئەنجومهنى نۆتەران). بەلام ئەنجومهنى نۆتەرانى هەرىتمەكان لە هەندى دەستوردا ناوى دەنێت: (ئەنجومهنى بالا). هەندىكى دیکە بە (ئەنجومهنى یەكگرتن)، یان (ئەنجومهنى فیدرالى) ناوى دەبات. لە هەندى شۆتىنى دیکەدا ناوى دەنێن: (ئەنجومهنى پیران). ئەم دوو ئەنجومهنە هەلدەستان بەدانانى یاسای فیدرالى كە هەموو هەرىتمەكانى دەولەتە فیدرالییهكە بەكارى دەهێنن، هەرچەندە جێبەجێكردنى ئەو یاسایانە، لەنێو سنورى هەرىتمەك لە هەرىتمەكان بێت، وەستاوه لەسەر حكومهتە نێوخۆییهكە.

٢ - دەسەلاتى جێبەجێكردن!

دەسەلاتى جێبەجێكردن، پێكدیت لەسەرۆكى حكومهت، حكومهتى فیدرالى و سەرۆكى دەولەت. هەندى جار پادشایى دەبێت، هەرودەكو دەولەتى فیدرالى ئەلمانیا لە ١٨٧٢ ی زاینى كە سەرۆكەكەى شای بروسییا بوو. - حكومهتى فیدرال هەلدەستى بە جێبەجێكردنى بریارى یاسای فیدرالى بەدوو رێگە:

ئا - بەهۆى بەرپۆهەرتیى راستەوخۆه.

حكومهتى فیدرالى، بەرپۆهەرتیى تاییهت دروستدەكا لەو هەرىمانەى كە ژێردەستان و سەرپهخۆ لە حكومهتى نێوخۆیى و بەرپۆهەرتییهكەى.

ب - بەهۆى بەرپۆهەرتیى ناراستەوخۆه.

حكومهتى نێوهندى، پشت دەبەستى بە بەرپۆهەرتیى حكومهتە نێوخۆییهكان لە جێبەجێكردنى یاسای فیدرالىدا.

٣ - دەسەلاتى دادوهرى فیدرالى!

ئەم دەسەلاتە پێكدیت لە دادگەى بالا!

دادگەى بالا، ئەندامەكانى بە ئاگادارى دەسەلاتى یاسادانان هەلدەبژێردرین. چگە لەوهى كە ئەم دادگەیه كارەكەى هەلسەنگاندن و ئاگاداربون لە دادگە نێوخۆییهكانە و گەلێك كاری دیکەشى هەیه، وەك:

١ - نۆتیزیکردنى ناكۆكىی نێوان هەرىتمەكان كە بەشدارن لە حكومهتى فیدرالىدا.

٢ - نەهیشتنى ناكۆكىی نێوان هەرىتمەكان و حكومهتى نێوهندى.

٣ - چاودێرى بەرپۆهەرتى دەستور و ئەو یاسایانە دەكات كە دەستەى یاسادانانى هەرىتمەكان دايدەنێن.